

Анотація навчальної дисципліни УКРАЇНСЬКА КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА

Мета вивчення навчальної дисципліни: познайомити майбутніх філологів з основними теоретичними та методологічними аспектами сучасної української лінгвістики на тлі світових досліджень; систематизувати основні поняття когнітивної лінгвістики.

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: лінгвокультурологія, психолінгвістика, соціолінгвістика, етнолінгвістика.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність працювати в команді та автономно.

Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Здатність до вирішування проблем.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

Здатність аналізувати соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.

Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та писемній формі у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування для розв'язання комунікативних завдань.

Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів.

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1. Джерела української когнітивної лінгвістики, особливості формування та специфіка концептосфери української культури

1. Парадигми наукового знання як моделювання проблеми дослідження.
2. Історія розвитку когнітивної лінгвістики.
3. Проблеми, завдання та гіпотези науки.
4. Термінологічне поле когнітивістики.
5. Методи дослідження концептів.
6. Концепт як основне поняття когнітивної лінгвістики. Українські дослідники про концепти.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни

Кількість кредитів: ECTS – 4. Загальний обсяг годин – 120 (аудиторних – 16, з них: лекційних – 4, практичних – 12, самостійна робота – 104).

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання дисципліни: Марчук Людмила Миколаївна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови; Сірант Алла Миколаївна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української мови.

Перелік основної літератури:

1. Бацевич Ф.С. Філософія мови: Історія лінгвофілософських учень: Підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2008. 240 с.
2. Бацевич Ф.С. Духовна синергетика рідної мови: Лінгвофілософські нариси. Київ, 2009. 192 с.
3. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание. Москва, 1996. 416 с.
4. Вежбицкая А. Семантические универсалии и описание языков. Москва, 1999. 780 с.
5. Гайдеггер М. Дорогою до мови / Пер. з нім. Львів: Літопис, 2007. 232 с.
6. Ковбасюк Л. А., романова Н.В. Сучасні лінгвістичні теорії: лекційні, практичні, самостійні модулі та тести: навч.-метод. посіб. Херсон: Вид-во ХДУ, 2008. 96 с.
7. Когнітологія та концептологія в лінгвістичному висвітленні : навчальний посібник: Н. В. Слухай, О. С. Снитко, Т. П. Вільчинська. Київ : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2011. 367 с.
8. Селіванова, Олена Олександрівна. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми : підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. 711 с.
9. Сукаленко Т.М. Лінгвокультурні коди в українській художній літературі ХІХ ст. Київ, 2018. 675 с.
10. Штерн І. Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики: Енцикл. словник для фахівців. Київ: Артєк, 1998. 336 с.

Анотація навчальної дисципліни ТЕОРЕТИЧНА ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Мета вивчення навчальної дисципліни: познайомити майбутніх філологів з теоретичною морфологією (вченням про частини мови) як наукою, що досліджує парадигму

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: вступ до мовознавства, загальне мовознавство, сучасна українська літературна мова, історія української мови, методика навчання української мови.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність працювати в команді та автономно.

Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Здатність до вирішування проблем.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність творчо виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання означеної проблематики, виявляти самостійність у науковій роботі, бути відповідальним щодо постійного дотримання правил академічної доброчесності.

Здатність здійснювати перехресний аналіз граматичних категорій частин мови – від форм до значень, від значень до форм.

Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та писемній формі у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування для розв'язання комунікативних завдань.

Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів.

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1. Парадигматика та синтагматика в морфології

7. Основні поняття парадигмології.
8. Семантика і парадигматика граматичних категорій іменників.
9. Парадигматика граматичних категорій прикметників.
10. Парадигматика граматичних категорій числівників та займенників.

Парадигматика граматичних категорій дієслів.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни

Кількість кредитів: ECTS – 4. Загальний обсяг годин – 120 (аудиторних – 16, з них: лекційних – 8, практичних – 8, самостійна робота – 104).

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання дисципліни: Марчук Людмила Миколаївна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови; Дзюбак Наталія Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови.

Перелік основної літератури:

1. Безпояско О. К., Городенська К.Г., Русанівський В.М. Граматика української мови. Морфологія : підручн. Київ : Либідь, 1993. – 336 с.

2. Вихованець І.Р., Городенська К.Г. Теоретична морфологія української мови: Академічна граматики української мови. За ред. І.Вихованця. Київ: Унів. вид-во «Пульсари», 2004. – 400 с.
3. Горпинич В.О. Морфологія української мови: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: ВЦ «Академія», 2004. 336 с. (Альма-матер).
4. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. 752 с.
5. Загнітко А. П. Теоретична граматики сучасної української мови. Морфологія. Синтаксис. Донецьк: ТОВ «ВКФ «БАО», 2011. 992 с.
6. Загнітко А.П. Система і структура морфологічних категорій сучасної української мови /проблеми теорії/: Навч. посібник. Київ: ІСДО, 1993.
7. Українська мова. Енциклопедія. Київ, 2007. 684 с.

Анотація навчальної дисципліни СЕМІОТИКА ТЕКСТУ

Мета вивчення навчальної дисципліни: познайомити майбутніх філологів з основними теоретичними та методологічними аспектами семіотики – науки про знаки і знакові системи у природі та суспільстві та її трьома частинами: синтактикою, семантикою і прагматикою.

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: сучасна українська мова (лексика і синтаксис), психолінгвістика.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність працювати в команді та автономно.

Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Здатність до вирішування проблем.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

Здатність інформаційне наповнення тексту.

Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та писемній формі у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування для розв'язання комунікативних завдань.

Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів.

Здатність семіотичного аналізу тексту.

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1. Семіотика та види аналізу

11. Знаки та символи як об'єкт дослідження семіотики.
12. Мова як знакова система.
13. Парадигматичний аналіз текстів.
14. Риторичний аналіз текстів.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни

Кількість кредитів: ECTS – 5. Загальний обсяг годин – 165 (аудиторних – 16, з них: лекційних – 8, практичних – 8, самостійна робота – 149).

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання дисципліни: Марчук Людмила Миколаївна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови; Монастирська Римма Іванівна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української мови.

Перелік основної літератури:

1. Бацевич Ф.С. Філософія мови: Історія лінгвофілософських учень: Підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2008. 240 с.

2. Бацевич Ф.С. Духовна синергетика рідної мови: Лінгвофілософські нариси. Київ, 2009. 192 с.
3. Бацевич Ф.С. Основи комунікативної лінгвістики / Ф. С. Бацевич. – К. : ВЦ «Академія», 2004. – 344 с.
4. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція / Жан Бодріяр; [пер. з фр. В. Ховхун]. Київ: Вид-во Соломії Павличко «Основи», 2004. 230 с.

Анотація навчальної дисципліни ОСНОВИ КАТЕГОРІЙНОЇ ГРАМАТИКИ

Мета вивчення навчальної дисципліни: познайомити майбутніх філологів з актуальними проблемами морфології, теоретичними питаннями синтаксису та лінгвістики тексту.

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: сучасна українська літературна мова (морфологія, синтаксис), лінгвокультурологія, когнітивна лінгвістика.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність працювати в команді та автономно.

Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Здатність до вирішування проблем.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність творчо виконувати індивідуальні науково-дослідні завдання означеної проблематики, виявляти самостійність у науковій роботі, бути відповідальним щодо постійного дотримання правил академічної доброчесності.

Здатність здійснювати перехресний аналіз граматичних категорій частин мови – від форм до значень, від значень до форм.

Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та писемній формі у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування для розв'язання комунікативних завдань.

Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів.

Здатність до опанування структурними та семантичними іноваціями речень в українській мові.

Здатність проводити дискурс-аналіз тексту.

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1. Загальні питання граматики та дискурсології

15. Питання функційної категорійності частин мови.
16. Комунікативно-естетичні перетворення українського речення в художньому стилі (бі- і поліфуркація, парцеляція, сегментація, відкриті і закриті речення).
17. Типологія українських складних синтаксичних конструкцій.
18. Мовно-образний і поетично-символьний виміри художнього тексту.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни

Кількість кредитів: ECTS – 5. Загальний обсяг годин – 165 (аудиторних – 16, з них: лекційних – 8, практичних – 8, самостійна робота – 149).

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання дисципліни:

Марчук Людмила Миколаївна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови; Дзюбак Наталія Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови.

Перелік основної літератури:

1. Безпояско О. К., Городенська К.Г., Русанівський В.М. Граматика української мови. Морфологія : підручн. Київ : Либідь, 1993. – 336 с.
2. Вихованець І.Р. , Городенська К.Г. Теоретична морфологія української мови: Академічна граматики української мови. За ред. І.Вихованця. Київ: Унів. вид-во «Пульсари», 2004. – 400 с.
3. Горпинич В.О. Морфологія української мови: Підручник для студентів вищих навчальних закладів. Київ: ВЦ «Академія», 2004. 336 с. (Альма-матер).
4. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. 752 с.
5. Загнітко А. П. Теоретична граматики сучасної української мови. Морфологія. Синтаксис. Донецьк: ТОВ «ВКФ «БАО», 2011. 992 с.
6. Загнітко А.П. Система і структура морфологічних категорій сучасної української мови /проблеми теорії/: Навч. посібник. Київ: ІСДО, 1993.
7. Загнітко Анатолій Панасович. Теорія граматики і тексту: монографія. Донецьк : ДонНУ, 2014. 480 с.
8. Українська мова. Енциклопедія. Київ, 2007. 684 с.

Анотація навчальної дисципліни ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЯ

Мета вивчення навчальної дисципліни: познайомити з основними теоретичними та методологічними аспектами сучасної лінгвокультурології; визначити дефініцію поняття «ментальність мови»; навчитися здійснювати концептуальний аналіз.

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: етнолінгвістика, етнопсихолінгвістика, українознавство, когнітивна лінгвістика, культура.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність працювати в команді та автономно.

Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Здатність до вирішування проблем.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як ментальну систему.

Уміти розрізняти поняття «ментальність» і «менталітет».

Здатність аналізувати лінгвокультурні концепти.

Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та писемній формі у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування для розв'язання комунікативних завдань.

Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів.

Здатність підготувати висококультурну особистість в закладах вищої освіти.

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1. Предмет, завдання, об'єкт лінгвокультурології

19. Загальні питання лінгвокультурології.
20. Акумуляція словом фонових знань в аспекті лінгвокультурології.
21. Фразеологія та етикетні форми в лінгвокультурному просторі.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни

Кількість кредитів: ECTS – 4. Загальний обсяг годин – 120 (аудиторних – 12, з них: лекційних – 6, практичних – 6, самостійна робота – 108).

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання дисципліни: Марчук Людмила Миколаївна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови; Сірант Алла Миколаївна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української мови.

Перелік основної літератури:

1. Кононенко В.І. Мова у контексті культури : монографія. Київ ; Івано-Франківськ, 2008. 390 с.
2. Кононенко В.І. Українська лінгвокультурологія : навч. посіб. Київ : Вища шк., 2008. 327с.
3. Левченко О. Лінгвокультурологія. Культурно значимі концепти та їх символи в сучасній публіцистиці [Електронний ресурс] / Олена Левченко. – Режим доступу: <http://levchenko.eu/index.php/uk/2012-05-30-16-47-18/2016-05-03-08-52-44/2016-05-03-10-04-21/119-kulturno-znachymi-kontsepty-ta-ikh-symvoly-v-suchasnii-publitsystytsi>.
4. Нідзельська Ю. М. Актуальні проблеми лінгвокультурології [Електронний ресурс] : навчально-методичний посібник / Ю. М. Нідзельська. Житомир, 2014. – 84 с. – Режим доступу: <http://eprints.zu.edu.ua/13636/1/АКТУАЛЬНІ%20ПРОБЛЕМИ%20ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЇ.pdf>.
5. Потапенко О.І., Куйбіда В.В., Потапенко Я.О. Лінгвокультурологія : монографія. Київ : Міленіум, 2011. 244 с.
6. Українська мова : енциклопедія / [редкол.: Русанівський В. М., Тараненко О. О. та ін.]. – Київ: Вид-во «Укр. Енцикл.» ім. М. П. Бажана, 2004. 824 с

Анотація навчальної дисципліни КОГНІТИВНА ЛІНГВІСТИКА

Мета вивчення навчальної дисципліни: познайомити майбутніх філологів з основними теоретичними та методологічними аспектами сучасної лінгвістики; систематизувати основні поняття когнітивної лінгвістики.

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: лінгвокультурологія, психолінгвістика, соціолінгвістика, етнолінгвістика.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність працювати в команді та автономно.

Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Здатність до вирішування проблем.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

Здатність аналізувати соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.

Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та писемній формі у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування для розв'язання комунікативних завдань.

Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів.

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1. Об'єкт, предмет і завдання когнітивної лінгвістики

22. Історія розвитку когнітивної лінгвістики.
23. Поняття лінгвістики тексту. Основні текстові категорії.
24. Поняття дискурсу. Категорії дискурсу.
25. Прагмалінгвістичні типи дискурсу.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни

Кількість кредитів: ECTS – 5. Загальний обсяг годин – 165 (аудиторних – 16, з них: лекційних – 8, практичних – 8, самостійна робота – 149).

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання дисципліни: Марчук Людмила Миколаївна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови; Сірант Алла Миколаївна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української мови.

Перелік основної літератури:

5. Бацевич Ф.С. Філософія мови: Історія лінгвофілософських учень: Підручник. Київ: ВЦ «Академія», 2008. 240 с.
6. Бацевич Ф.С. Духовна синергетика рідної мови: Лінгвофілософські нариси. Київ, 2009. 192 с.

7. Вежбицкая А. Язык. Культура. Познание. Москва, 1996. 416 с.
8. Вежбицкая А. Семантические универсалии и описание языков. Москва, 1999. 780 с.
9. Гайдеггер М. Дорогою до мови / Пер. з нім. Львів: Літопис, 2007. 232 с.
10. Ковбасюк Л. А., романова Н.В. Сучасні лінгвістичні теорії: лекційні, практичні, самостійні модулі та тести: навч.-метод. посіб. Херсон: Вид-во ХДУ, 2008. 96 с.
11. Когнітологія та концептологія в лінгвістичному висвітленні : навчальний посібник: Н. В. Слухай, О. С. Снитко, Т. П. Вільчинська. Київ : Видавничо-поліграфічний центр "Київський університет", 2011. 367 с.
12. Селіванова, Олена Олександрівна. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми : підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. 711 с.
13. Сукаленко Т.М. Лінгвокультурні коди в українській художній літературі ХІХ ст. Київ, 2018. 675 с.
14. Штерн І. Б. Вибрані топіки та лексикон сучасної лінгвістики: Енцикл. словник для фахівців. Київ: Артєк, 1998. 336 с.

Анотація навчальної дисципліни **Ділова українська мова**

Мета вивчення навчальної дисципліни: формувати у майбутніх фахівців уміння досконалого володіння українською літературною мовою у професійній сфері, навички студіювання особливостей фахової мови, розвивати культуру мовлення.

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: сучасна українська мова. термінологія, риторика.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, володіти її нормами, а також навичками комунікативно виправданого використання засобів мови в різних життєвих ситуаціях.

Здатність працювати в команді та автономно.

Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях при створенні документів різного спрямування.

Здатність до вирішування проблем.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність дотримуватися вимог культури усного й писемного мовлення.

Здатність набуття навичок оперування термінологією майбутнього фаху;

Здатність роботи з посібниками, словниками, які сприятимуть удосконаленню мовної культури майбутнього фахівця;

Здатність до складання найбільш уживаних документів.

Здатність розвинути комунікативні компетенції, потрібні у професійному спілкуванні.

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1. Теоретичні та практичні засади курсу “Ділова українська мова”

26. Українська літературна мова – державна мова України. Поняття про мовну норму. Рівні мовної норми.
27. Основні функційні стилі української літературної мови. Специфічні особливості офіційно-ділового та наукового стилів як визначальних у діловій мові .
28. Поняття про документ. Функції документа. Класифікація документів. Вимоги до мови ділових паперів.
29. Особливості функціонування термінів і професіоналізмів у діловій українській мові.
30. Мовне втілення інформації: текст, особливості будови, ознаки.
31. Особливості усного ділового мовлення. Ділова розмова по телефону.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни

Кількість кредитів: ECTS – 4. Загальний обсяг годин – 120 (аудиторних – 16, з них: лекційних – 4, практичних – 12, самостійна робота – 104).

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання дисципліни: Марчук Людмила Миколаївна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови; Дзюбак Наталія Миколаївна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови.

Перелік основної літератури:

1. Антисуржик. Вчимося ввічливо поводитись і правильно говорити: Посібник / За заг. ред. О.Сербенської. Львів: Світ, 1994.
1. Бабич Н.Д. Практична стилістика і культура української мови. Київ: Світ, 2003.
2. Глушик С.В., Дияк О.В., Шевчук С.В. Сучасні ділові папери: Навч. посібн. для вищ. та серед. спец. навч. закл. 4-те вид., переробл. і допов. Київ: А.С.К., 2002.
3. Зубков М.Г. Сучасна українська ділова мова. 4-те вид., допов. Харків: Торсінг, 2003.
4. Коваль А.П. Науковий стиль сучасної української літературної мови. Структура наукового тексту. Київ: Вид-во Київ.ун-ту, 1970.
5. Конституція України. Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Київ, 1996.
6. Марчук Л.М., Сукаленко Т.М., Бойчук В.О. Українська мова за професійним спрямуванням. Київ, 2016.
7. Паламар Л.М., Кацавець Г.М. Мова ділових паперів. Київ: Либідь, 1997.
8. Сучасна українська літературна мова: Підручник / М.Я.Плющ, С.П.Бевзенко, Н.Я.Грипас та ін.; За ред. М.Я.Плющ. 4-те вид., стер. Київ: Вища шк., 2003.
9. Українська мова: Енциклопедія / Редкол.: В.М.Русанівський, О.О.Тараненко, М.П.Зяблюк та ін. Київ: Українська енциклопедія, 2000.
10. Український правопис / АН України, Ін-т мовознавства ім.О.О.Потебні, Ін-т української мови. Київ, 2019.
11. Шевчук С.В. Українське ділове мовлення. Київ: Вища шк., 2000.

Анотація навчальної дисципліни ГЕНДЕРНА ЛІНГВІСТИКА

Мета вивчення навчальної дисципліни узагальнення інформації з гендерної проблематики; опрацювання загальнонаукових питань онтологічного статусу гендеру, його соціокультурної природи; розгляд дискусійних моментів у визначенні та вживанні поняття «гендер», «фемінізм», «гендергента», узагальнення основних відомостей про концепт «гендер» у межах міжкультурної комунікації, лінгвокультурології та лінгводидактики, лінгвопрагматики, мовної комунікації.

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: лінгвокультурологія, когнітивна лінгвістика..

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики) в процесі професійної діяльності або навчання, вміння впроваджувати знання в викладанні в закладі середньої освіти, аналізувати підручники.

Загальні компетентності:

Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

Здатність працювати в команді та автономно.

Здатність учитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати набуті знання в закладі середньої освіти при викладанні української мови.

Здатність вживати нормовану українську мову та надавати консультації з мовних норм.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

Здатність аналізувати соціальні різновиди мови, що вивчається, описувати соціолінгвальну ситуацію.

Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську мову в усній та писемній формі у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування для розв'язання комунікативних завдань.

Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів.

Здатність орієнтуватися у основних напрямках гендерних досліджень.

Здатність обрати оптимальні методи та самостійно здійснювати дослідження гендерних стереотипів у ході соціолінгвістичного експерименту

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1. Становлення гендерних студій в Україні

32. Гендер як соціокультурна категорія.
33. Проблеми гендерного підходу до вивчення гендерних асиметрій у мовному відображенні.
34. Гендер і мова.
35. Гендерна термінологія.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни

Кількість кредитів: ECTS – 4. Загальний обсяг годин – 120 (аудиторних – 16, з них: лекційних – 8, практичних – 8, самостійна робота – 104).

Форма підсумкового контролю: екзамен.

Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання дисципліни: Марчук Людмила Миколаївна, доктор філологічних наук, професор кафедри української мови; Сірант Алла Миколаївна, кандидат філологічних наук, старший викладач кафедри української мови.

Перелік основної літератури:

1. Архангельська А. 'Чоловік' у слов'янських мовах. Рівне, 2007. 448 с.
2. Космеда Т.А. та ін. Гендерна лінгвістика в Україні: історія, теоретичні засади, дискурсивна практика. Харків.: ХНПУ ім. Г.С. Сковороди; Дрогобич : Коло, 2014. 472 с.
3. Маєрчик М, Плахотнік О., Ярманова Г. Гендер для медій. Підручник із гендерної теорії для журналістики та інших соціогуманітарних спеціальностей. Київ: Критика, 2017.
4. Основи теорії гендеру: Навчальний посібник. – К.: “К.І.С.”, 2004. – 536 с.

СТИЛІСТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Мета курсу: демонстрування стилістичної системи української мови в її довершеній, поліфункційній формі; засвоєння основних понять теоретичної й практичної стилістики; оволодіння стилістичними нормами українського літературного мовлення; розвиток лінгвістичної креативності студентів (конструювання й реконструювання текстів різних стилів, типів і жанрів, мовотворчість та ін.); формування інформаційно-комунікаційної та естетичної культури, стилістичного чуття й гнучкості; вироблення вмінь працювати зі словом і стежити за мовленням школярів; набуття вмінь застосовувати знання зі стилістики в процесі викладання української мови в закладах загальної середньої освіти.

Перелік компетентностей:

здатність до навчання, креативність, володіння технологіями пошуку інформації, гнучкість мислення; здатність до аналізу й синтезу, організації та планування, засвоєння основних базових знань зі стилістики, навички управління інформацією (уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел), розв'язання проблем, планування та управління часом; здатність застосовувати знання на практиці, дослідницькі навички та вміння, здатність до навчання, здатність працювати самостійно, турбота про якість, бажання досягти успіху; володіння культурою мислення, здатність демонструвати й застосовувати знання; усвідомлення соціальної значущості професії, висока мотивація професійної діяльності;

володіння нормами української літературної мови, вільне володіння українською мовою в її літературній формі, володіння основними методами й прийомами різних типів усної та письмової комунікації українською мовою; володіння навичками підготовки наукових оглядів, різних видів проєктів; володіння навичками участі в дискусії, виступах із повідомленнями, доповідями усного, письмового й віртуального (розміщення в інформаційних мережах) представлення матеріалів власних досліджень; володіння базовими навичками доопрацювання й обробки (коректування, коментування, реферування тощо) різних типів текстів;

Після вивчення дисципліни студенти повинні:

визначати стилістичні ознаки мовних одиниць у текстах усіх стилів, оцінювати стилістичні можливості мовних засобів, конструювати стилістично довершені тексти, редагувати тексти, здійснювати стилістичний аналіз тексту різних функційних стилів, кваліфіковано інтерпретувати різні типи текстів, необхідних для проведення уроків української мови в закладах загальної середньої освіти, розповсюджувати й популяризувати стилістичні знання й здійснювати виховну роботу зі школярами.

Зміст навчальної дисципліни:

Стилїстика української мови як лінгвістична наука і навчальна дисциплїна. Предмет стилїстики. Стилїстична система української мови як предмет української стилїстики. Фїлософське вчення про онтологїчну єднїсть думки, волї й емоцїй, про спїввїдношення об'єктивного і суб'єктивного в процесї пїзнання, про зв'язок та залежнїсть форми і змїсту. Лїнгуукраїнознавство як методологїчна основа курсу стилїстики української мови. Методи стилїстичних досліджень: семантико-стилїстичний аналіз; зїставлення; стилїстичний експеримент; статистичнї методи. Структура стилїстики. Зв'язок стилїстики з їншими лїнгвістичними і нелїнгвістичними дисциплїнами. Значення навчального курсу стилїстики української мови для пїдготовки вчителя-словесника і викладання української мови та лїтератури в усїх типах середнїх і вищих навчальних закладїв України. Вивчення стилїстики української мови в школї в умовах дїалектного середовища, українсько-росїйського бїлінгвїзму. Історїя і джерела стилїстики.

Основнї поняття стилїстики. Стилї. Мовленнєва системнїсть стилю як основна його стилетворча ознака. Норма. Стилїстичне значення (конотацїя). Експресїя як їнтенсїфїкацїя виразностї мовлення, позаконтекстна експресїя мовних одиниць і експресїя мовленнєвих

одиниць. Стилістема як мовна одиниця з реальними можливостями стилістичного значення і як мовленнєва одиниця з певним стилістичним значенням. Стилістичні засоби як елемент мови (мовлення) здатні виражати стилістичну інформацію (експресивно-оцінну, експресивно-емоційну, функціонально-стильову). Стилістичний прийом як спосіб творення за допомогою стилістичних засобів стилістичного значення або його відтінку. Види прийомів.

Характеристика функційних стилів української літературної мови. Історичний розвиток стилів української літературної мови. Давня українська літературна мова з кількома жанровими різновидами (конфесійним, полемічним, літописним, фольклорним та ін.) і перевагою офіційної актової мови. Стилістична розбудова нової української літературної мови з перевагою стилю художньої літератури. Багатство стилів сучасної української літературної мови в усній і писемній її формах. Стили експресивні (високий, низький, середній), функційні, індивідуальні. Характеристика функційних стилів.

Фоностилістика

Експресивні можливості звуків української мови. Евфонія. Евфонічне чергування голосних. Звукосимволізм. Ономатопої. Звукові повтори (анафора, епіфора, алітерація, асонанс, дисонанс) і їх стилістичне використання. Приклади з української художньої літератури, які ілюструють алітерацію, ономатопоєю. Графостилістичні засоби стилістики (графічна організація тексту, сегментація; виділення речення, частини речення, словосполучення, слова).

Лексична стилістика

Стилістичне навантаження слова і стилістично-функціональна диференціація лексичного складу української мови. Стилістично нейтральна і стилістично забарвлена лексика. Емоційно забарвлена лексика і функціонально забарвлена лексика. Слова книжної конотації і слова розмовної конотації.

Архаїзми. Історизми. Старослов'янізми. Неологізми. Терміни. Професіоналізми. Запозичення. Діалектизми. Арготизми і жаргонізми. Просторіччя. Місце і стилістична роль названих одиниць у мовних стилях.

Лексична синонімія - основне джерело засобів словесної образності, стилістичної виразності. Мовні й контекстуальні стилістичні синоніми. Внутрішньо-стильові й міжстильові синоніми. Полісемія як основа для формування стилістичних засобів української мови. Лексична антонімія - основа для творення стилістичних фігур контрастів, антитез, оксюморонів. Омоніми як матеріал для версифікацій і каламбурів. Стилістичні функції паронімів.

Тропи. Вчення про тропи і фігури. Системний характер тропіки. Класифікація тропів. Метафора. Механізм метафоризації. Види метафор. Метонімія. Синекдоха. Парономазія. Епітет, види епітетів. Порівняння, способи граматичного вияву. Персоніфікація. Алгоритія. Іронія. Пародія.

Фразеологічні засоби стилістики

Стилістика фразеологічних одиниць. Стилістична класифікація фразеологізмів: книжні, фольклорні, розмовно-побутові. Синонімічні фразеологізми.

Стилістичні засоби словотвору

Стилістичне використання іменників, прикметників, дієслів, яким суфікси, префікси надають емоційно-експресивного забарвлення. Стилістичні можливості інших видів словотвору (основоскладання, аббревіація, переосмислення тощо).

Граматична стилістика

Граматична стилістика як учення про стилістичний аспект граматичної будови мови, стилістичні можливості граматичних одиниць. Місце і значення граматичної стилістики у шкільному курсі української мови.

Стилістична морфологія

Стилістичні можливості граматичних форм часу, способу, особи, виду, стану дієслів. Стилістичне використання якісних, відносних, присвійних прикметників, повних і коротких

форм. Прикметник - епітет. Стилiстичнi можливостi категорiй роду, числа i вiдмiнка iменникiв. Стилiстичнi опозицiї варiантних форм вiдмiнкiв. Стилiстичнi функцiї займенникiв. Участь прийменникiв, сполучникiв, часток у твореннi стилiстичних фiгур. Интер'єктиви як стилiстична категорiя.

Стилiстичнi особливостi речень

Стилiстичнi можливостi двоскладного речення (головних, другорядних членiв речення i засобiв зв'язку мiж ними). Стилiстичнi функцiї модальних рiзновидiв речень (питальних, розповiдних, спонукальних, стверджувальних, заперечних, окличних).

Стилiстичнi функцiї односкладних та неповних речень: означено-особових i неозначено-особових, узагальнено-особових, безособових, iнфiнiтивних, номiнативних, елiптичних. Стилiстичнi можливостi сполучникових (простих, ускладнених, складних - складносурядних i складнопiдрядних) та безсполучникових (простих i складних) речень.

Стилiстична основа ускладнених речень (однорiднi члени речення, вiдокремленi, другоряднi члени, вставнi i вставленi слова, словосполучення, речення, непоширенi i поширенi звертання). Стилiстичнi функцiї прямої, невласне прямої мови, авторського введення. Стилiстичнi риси багатокомпонентних ускладнених синтаксичних сполучень (складних речень комбiнованого типу, перiодiв). Порядок слiв як стильова ознака мовлення.

Фiгури. Класифiкацiя фiгур. Повтор, анафора, епiфора амплiфiкацiя, асиндетон, полiсиндетон, елiпс, перiод, паралелiзм, парафраза, плеоназм, тавтологiя, градацiя, умовчання та iн.

Стилiстичнi прийоми

Прийом стилiстичної детермінацiї. Интердепенденцiя, констеляцiя, комутацiя. Стилiстичний прийом створення звукового фону. Актуалiзацiя (нетрадицiйна сполучуванiсть, деавтоматизацiя тощо). Стилiзацiя та її види.

Обсяг навчальної дисциплiни: 5 кредитiв ECTS: всього 150 год., з них: заочна форма навчання – 14 год. аудиторних: 6 год. лекцiйних, 8 год. практичних занять.

Термiн вивчення: 3 семестр (заочна форма навчання).

Форма семестрового контролю – екзамен.

Тип дисциплiни: Навчальна дисциплiна належить до циклу професiйної та практичної пiдготовки (нормативна). Форма пiдсумкового контролю – екзамен.

Викладацький склад: доктор педагогiчних наук, доцент, доцент кафедри української мови Попович А.С., кандидат фiлологiчних наук, старший викладач кафедри української мови Монастирська Р.І.

Перелiк основної лiтератури

- Бабич Н.Д. Практична стилiстика i культура української мови. Львiв: Свiт, 2003.
- Волкотруб Г. Практична стилiстика української мови. Тернопiль: Пiдручники i посiбники, 2004.
- Пономарiв О.Д. Стилiстика сучасної української мови. Тернопiль: Навчальна книга-Богдан, 2000.
- Стилiстика української мови / за ред. Л.І.Мацько. Киiв: Вища школа, 2003.
- Дудик П.С. Стилiстика української мови. Киiв: Видавничий центр «Академiя», 2005.
- Попович А.С., Марчук Л.М. Стилiстика української мови. Кам'янець-Подiльський: Кам'янець-Подiльський нацiональний унiверситет iменi Iвана Огiєнка, 2017.

Лінгвістичний і літературознавчий аналіз художнього тексту

Змістовий модуль 1

Лінгвістичний аналіз художнього тексту

Мета курсу: вироблення умінь у студентів-випускників філологічних факультетів здійснювати лінгвістичний аналіз текстів, що сприятиме глибшому розумінню твору, задуму автора, дасть змогу виявити особливості мовленнєвої практики письменника. Курс допоможе узагальнити та поглибити теоретичні знання і закріпити практичні навички з лінгвістичних дисциплін та підготуватися до проведення уроків української мови з лінгвістики тексту в загальноосвітніх навчальних закладах.

Перелік компетентностей:

здатність до навчання, креативність, володіння технологіями пошуку інформації, гнучкість мислення; здатність до аналізу й синтезу, організації та планування, засвоєння основних базових знань із ЛАХТу, навички управління інформацією (уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел), розв'язання проблем, планування та управління часом; здатність застосовувати знання на практиці, дослідницькі навички та вміння, здатність до навчання, здатність працювати самостійно, турбота про якість, бажання досягти успіху; володіння культурою мислення, здатність демонструвати й застосовувати знання; усвідомлення соціальної значущості професії, висока мотивація професійної діяльності;

володіння нормами української літературної мови, вільне володіння українською мовою в її літературній формі, володіння основними методами й прийомами різних типів усної та письмової комунікації українською мовою; володіння навичками підготовки наукових оглядів, різних видів проєктів; володіння навичками участі в дискусії, виступах із повідомленнями, доповідями усного, письмового й віртуального (розміщення в інформаційних мережах) представлення матеріалів власних досліджень; володіння базовими навичками доопрацювання й обробки (коректування, коментування, реферування тощо) різних типів текстів; вміння укладати плани-конспекти уроків з лінгвістики текстів та їх проводити в загальноосвітніх навчальних закладах;

володіти культурою мислення, демонструвати знання основних положень у царині філологічного аналізу й інтерпретації тексту, уявлення про історію, сучасний стан і перспективи розвитку філології, володіти базовими навичками збору й аналізу мовних фактів із використанням традиційних методів і сучасних інформаційних технологій, застосовувати отримані знання у власній науково-дослідній діяльності, бути готовим розповсюджувати й популяризувати філологічні знання та проводити уроки української мови в закладах загальної середньої освіти.

Після вивчення дисципліни студенти повинні:

знати мовні особливості текстів усіх стилів сучасної української літературної мови; специфіку лінгвістичного аналізу на відміну від літературного; принципи та прийоми лінгвістичного аналізу художнього твору;

володіти вміннями й навичками проникати в суть твору; виявляти словесні засоби вираження ідейно-естетичного змісту, емоційного впливу на читача; аналізу мовних елементів усіх рівнів; виконувати системний, комплексний лінгвістичний аналіз мовностилістичної структури текстів, зокрема текстів творів, що вивчаються в закладах загальної середньої освіти.

Зміст навчальної дисципліни:

Вступ. Загальні питання лінгвістичного аналізу тексту. Лінгвістичний аналіз художнього тексту як навчальна дисципліна. Принципи і методи лінгвістичного аналізу художнього тексту. Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження.

Лінгвістичний (комплексний) аналіз текстів української літературної мови на різних мовних рівнях. Лінгвістичний аналіз поетичного тексту. Комплексний лінгвістичний аналіз поетичного тексту. Лінгвістичний аналіз текстів прози. Лінгвістичний аналіз драматичних творів. Лінгвістичний аналіз сатирично-гумористичних творів. Лінгвістичний аналіз публіцистичних текстів. Зіставний лінгвістичний аналіз.

Обсяг навчальної дисципліни: 5,5 кредитів ECTS: всього 165 год., з них: заочна форма навчання – 20 год. аудиторних: 8 год. лекційних, 12 год. практичних занять.

Термін вивчення: 3 семестр (заочна форма навчання).

Форма семестрового контролю – залік.

Тип дисципліни: Навчальна дисципліна належить до циклу дисциплін професійної підготовки (нормативна).

Викладацький склад: доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Попович А.С.

Перелік основної літератури:

- Кочан І.М. Лінгвістичний аналіз тексту: навчальний посібник. Київ: Знання, 2008. 423 с. URL: http://chtyvo.org.ua/authors/Kochan_Iryna/Linhvistychnyi_analiz_tekstu/
- Крупа М. Лінгвістичний аналіз художнього тексту. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. 416 с.
- Єщенко Т.А. Лінгвістичний аналіз тексту : навчальний посібник. Київ: ВЦ "Академія", 2009. 264 с. URL <http://www.twirpx.com/file/1114996/>
- Должикова Т.І., Мілева І.В., Нікітіна А.В. Практикум з лінгвістики тексту: навчально-методичний посібник. Київ, 2011. 142 с. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream>.
- Загнітко А., Монастирецька Г. Лінгвістика тексту: хрестоматія. Донецьк: ДонНУ, 2009. 164 с. URL: http://grinch-home.at.ua/load/pidruchniki_z_ukrajinskoji_movi_lingvistichnij_analiz_tekstu/lingvistika_tekstu_khrestomatija/59-1-0-149.
- Коваленко Н. Д., Попович А. С. Лінгвістичний аналіз художнього тексту: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: Буйницький О.А., 2007. 164 с.

ЛІНГВІСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ

Мета курсу: вироблення умінь здійснювати лінгвістичний аналіз текстів, що сприятиме глибшому розумінню твору, задуму автора, дасть змогу виявити особливості мовленнєвої практики письменника. Курс допоможе узагальнити та поглибити теоретичні знання й закріпити практичні навички з лінгвістичних дисциплін та підготуватися до проведення уроків української мови з лінгвістики тексту в закладах загальної середньої освіти.

Перелік компетентностей:

здатність до навчання, креативність, володіння технологіями пошуку інформації, гнучкість мислення; здатність до аналізу й синтезу, організації та планування, засвоєння основних базових знань із ЛАХТу, навички управління інформацією (уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел), розв'язання проблем, планування та управління часом; здатність застосовувати знання на практиці, дослідницькі навички та вміння, здатність до навчання, здатність працювати самостійно, турбота про якість, бажання досягти успіху; володіння культурою мислення, здатність демонструвати й застосовувати знання; усвідомлення соціальної значущості професії, висока мотивація професійної діяльності;

володіння нормами української літературної мови, вільне володіння українською мовою в її літературній формі, володіння основними методами й прийомами різних типів усної та письмової комунікації українською мовою; володіння навичками підготовки наукових оглядів, різних видів проєктів; володіння навичками участі в дискусії, виступах із повідомленнями, доповідями усного, письмового й віртуального (розміщення в інформаційних мережах) представлення матеріалів власних досліджень; володіння базовими навичками доопрацювання й обробки (коректування, коментування, реферування тощо) різних типів текстів; вміння укладати плани-конспекти уроків з лінгвістики текстів та проводити їх у закладах загальної середньої освіти;

володіти культурою мислення, демонструвати знання основних положень у царині філологічного аналізу й інтерпретації тексту, уявлення про історію, сучасний стан і перспективи розвитку філології, володіти базовими навичками збору й аналізу мовних фактів із використанням традиційних методів і сучасних інформаційних технологій, застосовувати отримані знання у власній науково-дослідній діяльності, бути готовим розповсюджувати й популяризувати філологічні знання та проводити уроки української мови в закладах загальної середньої освіти.

Після вивчення дисципліни студенти повинні:

знати мовні особливості текстів усіх стилів сучасної української літературної мови; специфіку лінгвістичного аналізу на відміну від літературного; принципи та прийоми лінгвістичного аналізу художнього твору;

володіти вміннями й навичками проникати в суть твору; виявляти словесні засоби вираження ідейно-естетичного змісту, емоційного впливу на читача; аналізу мовних елементів усіх рівнів; виконувати системний, комплексний лінгвістичний аналіз мовностилістичної структури текстів, зокрема текстів творів, що вивчаються в закладах загальної середньої освіти.

Зміст навчальної дисципліни:

Вступ. Загальні питання лінгвістичного аналізу тексту. Лінгвістичний аналіз художнього тексту як навчальна дисципліна. Принципи і методи лінгвістичного аналізу художнього тексту. Текст як об'єкт лінгвістичного дослідження.

Лінгвістичний (комплексний) аналіз текстів української літературної мови на різних

мовних рівнях. Лінгвістичний аналіз поетичного тексту. Комплексний лінгвістичний аналіз поетичного тексту. Лінгвістичний аналіз текстів прози. Лінгвістичний аналіз драматичних творів. Лінгвістичний аналіз сатирично-гумористичних творів. Лінгвістичний аналіз публіцистичних текстів. Зіставний лінгвістичний аналіз.

Обсяг навчальної дисципліни: 4 кредити ECTS: всього 120 год., з них: денна форма навчання – 12 год. аудиторних: 4 год. лекційних, 8 год. практичних занять.

Термін вивчення: 3 семестр (заочна форма навчання).

Форма семестрового контролю – залік.

Тип дисципліни: Навчальна дисципліна належить до циклу професійної та практичної підготовки (вибіркова).

Викладацький склад: доктор педагогічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Попович А.С.

Перелік основної літератури:

- Кочан І.М. Лінгвістичний аналіз тексту: навчальний посібник. Київ: Знання, 2008. 423 с. URL: [http://chtyvo.org.ua/authors/ Kochan_Iryna/Linhvistychnyi_analiz_tekstu/](http://chtyvo.org.ua/authors/Kochan_Iryna/Linhvistychnyi_analiz_tekstu/)
- Крупа М. Лінгвістичний аналіз художнього тексту. Тернопіль: Підручники і посібники, 2005. 416 с.
- Єщенко Т.А. Лінгвістичний аналіз тексту : навчальний посібник. Київ: ВЦ "Академія", 2009. 264 с. URL <http://www.twirpx.com/file/1114996/>
- Должикова Т.І., Мілева І.В., Нікітіна А.В. Практикум з лінгвістики тексту: навчально-методичний посібник. Київ, 2011. 142 с. URL: <http://dspace.luguniv.edu.ua/jspui/bitstream>.
- Загнітко А., Монастирецька Г. Лінгвістика тексту: хрестоматія. Донецьк: ДонНУ, 2009. 164 с. URL: http://grinch-home.at.ua/load/pidruchniki_z_ukrajinskoji_movi/lingvistichnij_analiz_tekstu/lingvistika_tekstu_khrestomatija/59-1-0-149.
- Коваленко Н. Д., Попович А. С. Лінгвістичний аналіз художнього тексту: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: Буйницький О.А., 2007. 164 с.

Анотація навчальної дисципліни ІСТОРІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРНОЇ МОВИ

Мета курсу: розкрити історичні процеси формування й розвитку української літературної мови; проаналізувати різноманітні погляди й матеріали з давніших і нових наукових та навчально-методичних праць з історії української літературної мови.

Курс пов'язаний з такими дисциплінами, як: історична граматики, старослов'янська мова, історія української літератури, історія та культура України.

Перелік компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності:

Здатність працювати в команді.

Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Здатність застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях.

Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

Здатність аналізувати вплив суспільно-політичних обставин на основні закономірності культурно-мовного розвитку суспільства з сучасних теоретико-методологічних позицій для формування громадянської позиції, уміння їх використовувати в професійній діяльності.

Здатність до проведення наукових досліджень у галузі української історичної лінгвістики із застосуванням відповідних методології, методики й інструментарію.

Здатність працювати з джерельною базою: первинними джерелами (власне джерелами: різностильовими та різножанровими писемними пам'ятками) і вторинними джерелами (дослідницькими роботами зазначеної проблематики).

Здатність усвідомлювати особливості зародження, становлення і розвитку, вдосконалення й збагачення української літературної мови та вироблення її стилів, фонетичних, граматичних, лексичних і правописних норм протягом усього її історичного існування у взаємозв'язках з живою українською народною мовою.

Здатність аналізувати кожен із типів літературно-писемної мови, представленого в конкретних джерелах.

Здатність визначати роль визначних культурних діячів, письменників, публіцистів, учених у процесі формування, збагачення й утвердження української літературної мови на різних історичних етапах.

Здатність робити висновки й узагальнення про закономірності розвитку та функціонування української літературної мови на сучасному етапі, а також про функціонування в різних сферах суспільного життя та визначати перспективи подальшого розвитку.

Володіння методикою пропагування української мови як державної.

Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами

Змістовий модуль 1.

1. Вступ. Давньокіївська літературна мова (XI – XIII ст.)
2. Староукраїнська літературна мова Литовського періоду (XIV – XV ст.)
3. Староукраїнська літературна мова (XVI – XVII ст.)
4. Староукраїнська літературна мова (XVIII ст.)
5. Граматичне й лексичне унормування старої української літературної мови.
6. Українська мова як інструмент реанімації національної свідомості (кінець XVIII – перша половина XIX ст.)
7. Літературна мова кінця XIX – початку XX століття.
8. Літературна мова часів української державності і бездержав'я (п. XX ст. – 1991 р.).

9. Граматичне й лексичне унормування нової української літературної мови.

10. Утвердження української мови як державної у незалежній Україні.

Обсяг вивчення навчальної дисципліни: 4 кредити ECTS: всього 120 год., з них: денна форма навчання – 40 год. аудиторних: 20 год. лекційних, 20 год. практичних занять, самостійна робота - 80 год.

Форма підсумкового контролю: залік.

Інформація про науково-педагогічних працівників, які забезпечуватимуть викладання дисципліни: Шеремета Наталія Петрівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови.

Перелік основної літератури:

1. Курс історії української літературної мови /За ред. І.К.Білодіда. Т.1. К.,1958; Т.2. К., 1961.
2. Огієнко І. Історія української літературної мови. Київ : Либідь, 1995. 283с.
3. Плющ П.П. Історія української літературної мови. – Київ : Вища школа, 1971 . 423 с.
4. Русанівський В.М. Історія української літературної мови. Підручник. – Київ : АртЕк, 2001. 392 с.
5. Фаріон І. Суспільний статус староукраїнської (руської) мови у XIV–XVII століттях: мовна свідомість, мовна дійсність, мовна перспектива : монографія. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. 656 с.
6. Шеремета Н.П. Історія української літературної мови : Навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2011. 124с.